

**Ne felejtse el, hogy a vázlatot és a fogalmakat, évszámokat
bele kell írni a füzetbe!**

Vázlat

II. A korai Róma társadalma

- A királyság korában az emberek nemzetségi szervezetben éltek.
- **Az előkelő nemzetségtagokat patríciusoknak nevezték** (gazdag földbirtokosok).
- **A patrícius nemzetségfők alkották a szenátust, a király tanácsadó testületét.**
- A nemzetségek tagjai a népgyűléseken vitatták meg a legfontosabb ügyeket.
- **A betelepülő kézművesekből, kereskedőkből és az elszegényedett nemzetségtagokból alakult ki a társadalom másik rétege, a plebejusok (köznép).**

III. A köztársaság berendezkedése

- Az állam életét a fő tisztségviselők (*magistratusok*), a szenátus és a népgyűlés irányította.
- **A legfontosabb tisztségeket** (*consul, praetor, censor, quaestor, aedilis*) **egyszerre többen töltötték be és általában egy évig.**
- **A városállam élén a két consul állt, akik a hadsereg vezetői is voltak.**
- A consulok a szenátussal együtt döntöttek háború és béke ügyében.
- A szenátus irányította a külpolitikát és a pénzügyeket.
- A népgyűlés (melyen a város polgárai vettek részt) a törvényjavaslatokról döntött.

IV. A köztársaság problémái

(1) Külső harcok

- Kezdetben védekezésre kényszerült Róma.
- Később terjeszkedni kezdett a félszigeten.
- A rómaiak harcoltak az etruszok, a samnisok és a görögök ellen is.
- *Róma terjeszkedése során egyre nagyobb területet vont fennhatósága alá, s Kr. e. 265-re az egész félsziget urává vált.*

(2) Belviszályok

- **Politikai és gazdasági problémák miatt békés harc kezdődött a plebejusok és a patríciusok között.**
- **A plebejusok egyenlő jogokat szerettek volna szerezni maguknak.**
- E harcnak több szakasza és több fontos mérföld köve is volt, például:

- a). Kr. e. 494-ben létrejött a néptribunusi intézmény.
Megvétőzhették a szenátus azon törvényeit, amelyek sértették a plebejusok érdekeit (vétójog).
 - b). Kr. e. 450 körül írásba foglalták a törvényeket
(12 táblás törvények).
 - c). A Kr. e. 3. század elejére már plebejusok is betölthették a legfontosabb állami tisztségeket.
- A harc végeredményeként eltűnt a társadalomban korábban meglevő éles politikai és gazdasági választóvonal.

Fogalmak – évszámok

plebejusok – köznép / szabad parasztok, kézművesek, kereskedők, hajósok/

patrícusok – gazdag földbirtokosok

néptribunus – a köznép képviselői a szenátusban, vétójoguk volt

szenátus – Róma törvényhozó testülete
tagjai csak patrícusok lehettek

consul – a szenátus tagjaiból minden évben kettőt választottak, akik irányították a Rómát később a birodalmat

latifundium – rabszolgatartó nagybirtok

gladiátor – olyan rabszolga, aki vadállatokkal vagy egymással harcoltak a rómaiak szórakoztatására